

Til lovforslag nr. L 124. Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 12. december 1997

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion

(Omlægning af finansiering af skolepraktik m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til undervisningsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Der er af undervisningsministeren stillet et ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (Venstres, Det Konservative Folkeparti, Centrum-Demokraterne og Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et *mindretal* (Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af undervisningsministeren stillede ændringsforslag.

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af et *mindretal* (S, SF, RV og EL):

Til § 1

1) Efter nr. 4 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 19 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Uanset bestemmelsen i stk. 2 og 3 kan undervisningsministeren godkende, at Arbejdsgivernes Elevrefusion kan optage lån i et pengeinstitut eller lignende til dækning af et midlertidigt likviditetsunderskud i løbet af året, såfremt lån kan optages på samme eller billigere vilkår end nævnt i stk. 2 og 3. Beløbet indregnes med tillæg af renter i bidraget for det følgende år.«

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Den årlige fastsættelse af bidraget til Arbejdsgivernes Elevrefusion, AER, søges gjort så realistisk som muligt. Der skal ikke opsamles likvide midler i AER ud over det nødvendige beløb til de løbende udbetalinger.

Som følge af den foreslåede finansieringsomlægning, hvorefter statens tilskud til skolepraktikordningen helt bortfalder, vil der være en øget risiko for, at der kan opstå et midlertidigt likviditetsunderskud. AER-bidragene indbetales kvartalsvis til AER, fra små arbejdsgivere dog kun en gang årligt i december måned.

Med ændringen vil man i en sådan situation kunne undgå en unødigt bureaukratisk administration i forbindelse med statens tilvejebringelse af dækning af et kortvarigt underskud.

Anne-Marie Meldgaard (S) nfm. Hans Peter Baadsgaard (S) Poul Erik Dyrland (S)
Lis Greibe (S) Jens Peter Vernersen (S) Aage Frandsen (SF) Elsebeth Gerner Nielsen (RV)
Bruno Jerup (EL) Addi Andersen (CD) Anders Mølgaard (V) Hanne Severinsen (V) fmd.
Henning Urup (V) Peder Sønderby (V) Frank Dahlgaard (KF) Lene Espersen (KF)
John Vinther (KF) Poul Nødgaard (DF)

Fremskridtspartiet havde ikke medlemmer i udvalget.

Bilag

Udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og dennes svar herpå

Folketingets Uddannelsesudvalg har med brev af 8. december 1997 (L 124 - bilag 4) i forbindelse med behandling af forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 1:

»Er det korrekt, at der med lovforslaget L 124 pålægges arbejdsgiverne yderligere udgifter – ud over de ekstraudgifter, som finanslovsforslaget for 1998 indebærer?«

Svar:

Ja, det er korrekt, at der som følge af L 124 pålægges alle arbejdsgivere en yderligere udgift. Arbejdsgiverne skal fremover finansiere den fulde udgift til skolepraktik. Staten skulle ifølge finanslovsforslaget for 1998 (FFL 1998) have finansieret 50 pct. af udgiften til praktikuddannelse (skolepraktik).

Forskellen mellem FFL 1998 og det fremsatte ændringsforslag til FFL 1998 inkl. lovforslag L 124 fremgår af nedenstående tabel:

Udgifter i 1998 mio. kr.	FFL 98	L 124 (inkl. ÆF 98)
Lønrefusion	1.140,2	1.220,0
Befordring/mobilitet	99,0	99,0
Nyt tilskud	18,0	18,0
Praktikuddannelse (skolepraktik)	139,2	194,4
Elevgodtgørelse m.v. (skolepraktik)	196,0	245,0
Tilskud til praktikaftaler	630,0	630,0
Administration	35,0	35,0
I alt	2.257,4	2.441,4
Renteindtægter	6,0	6,0
Merindtægter	31,6	31,6
At finansiere	2.219,8	2.403,8
Statslig finansiering		
– lønrefusion	114,1	122,0
– praktikuddannelse (skolepraktik)	69,6	
Nettoudgifter til finansiering via bidrag	2.036,1	2.281,8

Som et ses af tabellen, er udgifterne til lønrefusion og skolepraktik steget.

Merudgiften til lønrefusion skyldes, at der nu forventes et større antal elever i erhvervsuddannelserne og dermed flere skoleuger, der berettiger til lønrefusion, end forudsat ved udarbejdelsen af FFL 1998.

Merudgiften til skolepraktik (praktikuddan-

nelse og elevgodtgørelse m.v.) skyldes, at et større antal elever i erhvervsuddannelserne end forudsat ved udarbejdelsen af FFL 1998 ikke har kunnet opnå en uddannelsesaftale og derfor er blevet henvist til skolepraktik.

Hertil kommer, at arbejdsgiverne som følge af L 124 skal finansiere den fulde udgift til skolepraktik.

Spørgsmål 2:

»Kan ministeren bekræfte, at arbejdsgivernes udgifter til skolepraktikordningen stiger fra 175 mio. kr. i 1997 til 335 mio. kr. i 1998, hvis finanslov 1998 og L 124 vedtages i den nuværende udformning?«

Svar:

Jeg kan bekræfte, at udgiften vil stige, som anført i nedenstående tabel:

Udgifter i mio. kr. 1998 P/L	FL 1997	FFL 98 nugældende lov	FFL 98 inkl. L 124
Praktikuddannelse (skolepraktik)	146,1	139,2	139,2
Elevgodtgørelse m.v. (skolepraktik)	206,0	196,0	196,0
I alt	352,1	335,2	335,2
Arbejdsgivernes finansiering	176,1	167,6	335,2

Da udgiften til skolepraktik (praktikuddannelse og elevgodtgørelse m.v.) imidlertid som følge af øget aktivitet forventes at stige i 1997

og 1998 i forhold til det budgetterede på finansloven for 1997 og FFL 1998, ser regnestykket herefter således ud:

Udgifter i mio. kr.	Forventet regnskab 1997	FL 98 inkl. ÆF (inkl. L 124)
Praktikuddannelse (skolepraktik)	202,0	194,4
Elevgodtgørelse m.v. (skolepraktik)	239,9	245,0
I alt	441,9	439,4
Arbejdsgivernes finansiering	220,9	439,4

Udgiften, som skal finansieres af arbejdsgiverne, vil som følge heraf stige fra 220,9 mio. kr. i 1997 til 439,4 mio. kr. i 1998.

forholdsvis dårlige betingelser for at oprette det efterspurgte antal praktikpladser, og der kan derfor være et særligt behov for at kunne erstatte virksomhedspraktik med skolepraktik. Set i lyset af konjunktursituationen og behovet for faglært arbejdskraft burde der imidlertid ikke på nuværende tidspunkt være problemer med at etablere de fornødne praktikpladser.

Spørgsmål 3:

»Hvad betyder den samlede ekstraomkostning for erhvervslivets konkurrenceevne, og hvor meget forventes beskæftigelsen at blive påvirket i negativ retning ifølge Finansministeriets økonomiske model (ADAM)?«

Den foreslåede ændring af finansieringen af skolepraktik øger virksomhedernes incitament til at oprette ordinære praktikpladser.

Svar:

Jeg har forelagt spørgsmålet for Finansministeriet, der udtaler følgende:

»I erhvervsuddannelserne bør eleverne så vidt muligt gennemføre praktik i en virksomhed frem for på en skole. Det er arbejdsgivernes ansvar at sikre, at der oprettes tilstrækkeligt mange praktikpladser.

Den samlede ekstraomkostning for arbejdsgiverne af ændring af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion (omlægning af finansiering af skolepraktik) kan opgøres til 220 mio. kr. Heraf vedrører de ca. 130 mio. kr. private arbejdsgivere, svarende til 0,03 pct. af den samlede lønsum i den private sektor. Herudover er der merudgifter på i alt 500 mio. kr. som følge af øget aktivitet.

I perioder med en afmatning i den økonomiske aktivitet kan erhvervslivet imidlertid have

I henhold til ADAM har en så beskeden for-

øgelse af lønsumkostningerne ingen synlig effekt på konkurrenceevnen og beskæftigelsen. En eventuel påvirkning af konkurrenceevnen vil være endnu mindre, i det omfang omlægningen tilskynder til oprettelse af flere ordinære praktikpladser.

Ekstraomkostningens påvirkning af lønsummen skal samtidig ses i lyset af, at de samlede lønsumkostninger i den private sektor skønnes at stige med 3,8 procent i 1998. Herudover har blandt andet arbejdsmarkeds- og skattereformerne i de seneste år bidraget til at dæmpe lønstigningstakten betydeligt. Når der tages højde for disse strukturvirkninger, vurderes de gunstige virkninger af den samlede lovgivning i 1998 at være betydeligt større end effekten af de øgede direkte omkostninger, herunder omlægningen af finansieringen af Arbejdsgivernes Elevrefusion.«

Spørgsmål 4:

»Hvilke økonomiske incitament har staten til at minimere brugen af skolepraktikordnin-

gen, hvis staten ikke selv har udgifter forbundet med ordningen?«

Svar:

Finansieringsomlægningen indebærer ingen ændringer i skolepraktikordningen.

Da offentlige arbejdsgivere også skal betale arbejdsgiverbidrag for deres ansatte, vil staten fortsat have en væsentlig interesse i, at arbejdsgiverbidraget ikke stiger og dermed en interesse i, at udgiften til skolepraktik bliver mindst mulig.

Indbetalinger af bidrag fra offentlige arbejdsgivere forventes i 1997 at udgøre ca. 786 mio. kr., mens bidraget fra private arbejdsgivere forventes at blive ca. 1.325,4 mio. kr. De offentlige arbejdsgivers bidrag udgør således 37 pct.

I 1998 er arbejdsgiverbidraget med ændringsforslagets sats budgetteret til 2.360 mio. kr. Af det budgetterede bidrag vedrører 1.480 mio. kr. de private arbejdsgivere, mens 880 mio. kr. vedrører de offentlige arbejdsgivere.

Med venlig hilsen

OLE VIG JENSEN